

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ Й ЖУРНАЛІСТИКИ
Кафедра журналістики**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

_____ Вінницького державного
педагогічного університету
ім. М.Коцюбинського

_____ проф. _____
«_____» _____ 2015 р.

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Галузь знань: 0303 Журналістика та інформація

Напрями підготовки: 7.03030101 – Журналістика

8.03030101 – Журналістика

Освітньо-кваліфікаційні рівні: спеціаліст, магістр

Форма навчання: денна

(Шифр за ОПІ ПІ 02)

Схвалено на засіданні науково-методичної ради Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського «_____» _____ 2015 р. Протокол № _____	Затверджено на засіданні вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського «_____» _____ 2015 р. Протокол № _____
---	--

Вінниця 2015

ББК Ч 612. 161 я 73-1
УДК 007: 304: 070: 004.9: 659.3
Ф4 (0) 38я 73-1
Ж-74

Теорія та історія соціальних комунікацій: [навчальна програма для студентів напряму підготовки «Журналістика» освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» і «магістр» Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського] / Укладач: М.Г. Житарюк. – Вінниця, 2015. – 30 с.

УКЛАДАЧ:

доктор наук із соціальних комунікацій, проф. **Житарюк М.Г.**

Навчальна програма курсу «**Теорія та історія соціальних комунікацій**» допоможе у вивченні теорій, концепцій, систем і моделей соціальної комунікації, масової комунікації, журналістики, масової інформації. Розраховано на студентів-журналістів, фахівців у галузі масових комунікацій.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Схвалено на засіданні кафедри журналістики
(протокол № ____ від _____ 2015 р.)

Схвалено на засіданні науково-методичної комісії інституту
(протокол № ____ від _____ 2015 р.)

Схвалено на засіданні вченої ради інституту
(протокол № ____ від _____ 2015 р.)

ВСТУП

«Теорія та історія соціальних комунікацій» – фундаментально-теоретична дисципліна, яка сприяє систематизації історичних передумов і теоретико-методологічних засад та прикладному застосуванню в мас-медіа та соціальній комунікації.

Програма з курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій» відповідає навчальному плану, освітньо-професійній програмі (ОПП) та освітньо-кваліфікаційним характеристикам (ОКХ) підготовки журналістів ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Для засвоєння цього курсу студенти повинні вивчити низку навчальних дисципліни («Теорія масової комунікації», «Теорія масової інформації», «Теорія і практика журналістики», «Основи соціальної інформатики», «Зарубіжна преса», «Теорія та історія культури» та ін.), які створюють фундамент ґрунтовних знань про специфіку діяльності ЗМІ, принципи та функції журналістики, типи, види і особливості масовоінформаційної діяльності.

Об'єктом вивчення дисципліни є соціальна інформація.

Предметом є соціальна інформація як соціокультурний феномен, реалізований з допомогою засобів масової інформації.

Міждисциплінарні зв'язки: з навчальними дисциплінами «Теорія масової комунікації», «Теорія масової інформації», «Масова комунікація та інформація: історія, теорія, практика», «Теорія світової культури» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Соціальні комунікації як об'єкт дослідження
2. Концепції свободи слова і теорії журналістики
3. Моделі соціальних комунікацій

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – сприяти фаховій інтелектуальній та універсальній підготовці фахівців із високою морально-етичною та психологічною стійкістю в сучасних надскладних умовах інформаційного прискорення, інформаційного гешефту, інформаційно-психологічних спецоперацій та інформаційних воєн з урахуванням національних і глобальних викликів системи ЗМК, інтеграції традиційних і новаторських теоретико-методологічних підходів. Курс «Теорія та історія соціальних комунікацій» орієнтований на те, щоб дати студентам базові теоретичні знання й практичні навички для оцінювання інформаційних властивостей під час пошуку, створення, збереження, розповсюдження соціальної інформації.

Завдання вивчення дисципліни полягає в тому, щоб наблизити студентів до розуміння предмету курсу, а саме:

- а) вивчити історію соціальної комунікації;
- б) закріпити знання про моделі масових комунікацій та види журналістики;
- в) навчитись опрацьовувати соціальну проблематику ЗМІ;
- г) діяти в межах правового поля і законодавчого забезпечення функціонування інформації в суспільстві;

д) фахово опрацьовувати інформацію з метою її соціалізації.

Методами вивчення курсу є лекційні і практичні заняття, а також самостійна робота студентів (підготовка до практичних занять, модульних контрольних робіт та письмового іспиту) з допомогою рекомендованої літератури, а також навчального сайту дисципліни – <http://mgzhytvdpu.blogspot.com/>.

У рамках поглибленого вивчення фахової дисципліни студенти можуть виконувати курсові, бакалаврські, дипломні та магістерські роботи з теорії та історії соціальних комунікацій, а також готувати наукові статті та повідомлення.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

Студенти повинні знати:

- історію і тенденції розвитку соціальних комунікацій;
- основні визначення та концепції функціонування соціальних комунікацій;
- умови перетворення комунікації на масову і соціальну комунікацію;
- відомі теорії та моделі масової комунікації та інформації;
- специфіку преси, радіо і телебачення як засобів масової комунікації.
- типи, види, форми і моделі комунікації;
- особливості реклами як моделі, виду і каналу комунікації;
- джерела виникнення і розвитку міжособистісної спеціалізованої і масової комунікації;
- функції масової комунікації;
- теоретичні основи виробництва, мультиплікації, розповсюдження, прийому, розпізнавання та використання інформації;
- способи передачі інформації в комунікаційному процесі;
- види інформації;
- канали поширення інформації;
- методи збору і розповсюдження інформації;
- закони і підзаконні акти, які регулюють журналістську діяльність в Україні;
- загальні характеристики аудиторії ЗМІ;
- особливості, типи і види інформаційних процесів;
- етичні норми та професійні стандарти роботи журналіста

Студенти повинні вміти:

- обґрунтувати сутність, завдання і функції соціальної комунікації;
- включати в комунікаційні системи механізм зворотного зв'язку;
- формувати і структурувати моделі масової комунікації;
- виокремлювати роль соціологічних домінант в масовій комунікації.
- розрізняти типи, види, форми і моделі масової комунікації;
- вміти моделювати соціальні системи, формувати моделі масової комунікації та організовувати їх функціонування;

- визначати функції масової комунікації в міжособистісній, спеціалізованій та масовій комунікації
- передавати і приймати інформацію в процесі здійснення різних комунікацій;
- вибрати оптимальний канал комунікації, організувати комунікацію, підтримувати її процес, спілкуватися в горизонтальних і вертикальних структурах;
- встановлювати відповідність інформаційної діяльності згідно з законами України;
- збирати, опрацьовувати й поширювати інформацію в межах чинного законодавства;
- аналізувати журналістські матеріали на відповідність професійним стандартам;
- критично мислити;
- давати експертні оцінки соціальним комунікаціям сучасної України.

Система контролю знань та умови складання іспиту. Навчальна дисципліна «Теорія та історія соціальних комунікацій» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається із 3 модулів, 6 кредитів.

Відповідно до навчального плану, програма курсу охоплює **216 годин** (6 кредитів), з яких: **36 годин** – на проведення лекційних, **60 годин** – на практичні заняття, **120 годин** – на самостійну підготовку студентів. Після першого і другого модулів студенти виконують контрольні роботи. Основною формою підсумкового контролю є іспит. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою, затвердженою у ВДМУ ім. М.Коцюбинського.

На семінарських заняттях студенти повинні докладно вивчити концептуальні засади теорії та історії соціальних комунікацій: типи, форми, види, моделі, а самостійно – під керівництвом викладача – застосувати набуті на лекціях і семінарських заняттях знання: практично реалізувати їх у реальних публікаціях у традиційних (друковані та аудіовізуальні) та новітніх (інтернет, блогосфера) ЗМК.

Використовуючи рекомендовану літературу і технічні засоби (зокрема працюючи із навчальним сайтом дисципліни <http://mgzhytvdpu.blogspot.com/>), студенти самостійно готуються до написання модульних контрольних робіт, екзамену, виконують індивідуальні науково-дослідні завдання, виготовляють дидактичні матеріали.

Найефективнішою є індивідуальна робота студента вдома і в бібліотеці: конспектування рекомендованої літератури, написання рефератів, підготовка виступів на практичні та семінарські заняття, підготовка до іспиту.

Навчальний сайт дисципліни – <http://mgzhytvdpu.blogspot.com/> – призначений для студентів Інституту філології і журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

На сайті розміщено тези лекцій навчального курсу, подано рекомендовану літературу, завдання на самостійну роботу, завдання на контрольні тестові завдання, журнали успішності тощо.

КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ЗА НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Форма контролю	Кількість кредитів	Кількість годин					Семестр
		Всього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост.	
<i>Іспит</i>	<i>6</i>	<i>216</i>	<i>36</i>	<i>60</i>	<i>0</i>	<i>120</i>	<i>9-10</i>

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

№ п/п	Тема	Кількість годин				
		Лекційні заняття	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Всього
<i>Змістовий модуль 1</i> <i>Соціальні комунікації як об'єкт дослідження</i>						
1.	Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»	2	2	0	4	8
2.	Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості	2	2	0	6	10
3.	Гене́за теорій масових і соціальних комунікації та інформації в ХХ-ХХІ ст.	2	4	0	10	16
4.	Функціональність соціальної інформації	2	2	0	8	12
5.	Мережа та структура соціальної комунікації	2	2	0	8	12
	Разом у змістовому модулі 1	10	12	0	36	58
<i>Змістовий модуль 2</i> <i>«Концепції свободи слова і теорії журналістики»</i>						
6.	Гене́за теорій і концепцій свободи слова	2	4	0	8	14
7.	Авторитарна система журналістики	1	2	0	4	7
8.	Лібертарійська система журналістики	1	2	0	4	7
9.	Журналістика соціальної відповідальності	1	2	0	4	7
10.	Тоталітарна (соціалістична) система журналістики	1	2	0	4	7
11.	Прикладні соціокомунікативні теорії	2	4	0	8	14
12.	Когнітивні теорії і концепт журналістики	2	4	0	8	14
	Разом у змістовому модулі 2	10	20	0	40	70

Змістовий модуль 3 «Моделі соціальних комунікацій»						
13.	Модель інформаційного балансу	2	4	0	6	12
14	Західні моделі журналістики і масової комунікації	4	6	0	10	20
15	Радянські моделі журналістики і масової комунікації	2	4	0	6	12
16.	Сучасні російські моделі журналістики	2	4	0	6	12
17.	Українські моделі журналістики	4	6	0	10	20
18.	Огляд прикладних соціокомунікативних моделей	2	4	0	6	12
	Разом у змістовому модулі 3	16	28	0	44	88
	Усього	36	60	0	120	216

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1: Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»

Вступ. Соціальні комунікації як наука. Особливості виникнення й розвитку соціальних комунікацій. Теорії і методи соціальної комунікації. Масова комунікація як соціальне явище. Підходи до розуміння сутності масової інформації. Розвиток сучасних теорій комунікації.

Тема 2. Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості

Теорії символічного інтеракціонізму, бігевіоризму, теоретичної соціології, «істинної» та «помилкової» комунікації. Культурна комунікація. Рекламна комунікація. Раціоналістський та ірраціоналістський підхід у вивченні комунікації. Метод аналізу соціальних мереж. Концепції технологічного детермінізму. Теорія інформаційного суспільства. Етнологія комунікації. Класична позитивістська методологія суб'єктно-об'єктних диспозицій. Некласична методологія. Когнітивна модель. Теорія мовних (комунікативних) актів. Базові складові соціальних комунікацій.

Тема 3. Генеза теорій масових і соціальних комунікації та інформації в ХХ-ХХІ століттях

Масова комунікація як соціальне явище (теорія Макса Вебера), проблеми масової комунікації. Нова комунікаційна стратегія. Теорія масового суспільства (Герберт Блумер). Фашизм як теорія. Критична теорія (Франкфуртська школа). Теорія гегемонії масової комунікації. Теорія егалітарної масової комунікації або модель рівних можливостей. Комунікативістика. Структурний функціоналізм. Деконструкціоналізм. Соціономіка. Концепція вільного потоку інформації.

Бірінгемська школа. Методологічний колективізм. Культурологічна теорія комунікації. Теорії нон комунікації. Теорія «інформаційного суспільства». Теорія комунікативної компетентності. Теорія мінімального пізнання.

Тема 4. Функціональність соціальної інформації

Міжособистісна, спеціалізована та масова комунікація. Функції масової комунікації. Суть масової комунікації. Масова аудиторія. Поняття «маса». ЗМК. ЗМІ. Мережа та структура соціальної комунікації. Функції соціальної інформації. Багатоканальність масової комунікації. Функції та характеристики масової комунікації...

Тема 5. Мережа та структура соціальної комунікації

Соціологія масових комунікацій. Мережа та структура соціальної комунікації. Ефект «інформаційних очок». Типи комунікації (за А.Соколовим). Інформаційний підхід. Дезінформаційний підхід. Функції соціальної інформації

Змістовий модуль 2

«КОНЦЕПЦІЇ СВОБОДИ СЛОВА І ТЕОРІЇ ЖУРНАЛІСТИКИ»

Тема 6. Генеза теорій і концепцій свободи слова

Ідейно-теоретичні концепції свободи преси (абсолютної свободи – Дж.Мільтон, державного контролю – Платон, Т.Гобс, Дж.Лок, авторитарні – Ж.-Ж.Руссо, Г.Гегель, ліберальні – Д.Юм, Дж.Ераскін, Дж.Стюарт Міль, соціальні – В.Вейтлінг, К.Маркс, Ф.Енгельс, В.Ленін).

Тема 7. Авторитарна система журналістики

Тема 8. Лібертарійська система журналістики

Тема 9. Журналістика соціальної відповідальності

Тема 10. Тоталітарна (соціалістична) система журналістики

Тема 11. Прикладні соціокомунікативні теорії

Теорія соціального навчання. Теорія культивування. Теорії соціалізації. Теорія використання і задоволення. Теорія «нав'язування порядку денного». Когнітивна (конструктивістська) теорія. Мотиваційні теорії рівноваги і мотиваційні теорії задоволення потреб. Теорія структурного балансу (ФріцГайдер). Психоемоційні теорії (теорія когнітивного дисонансу, теорія конгруентності та ін.). Теорія «управління враженням» (ЕрвінГоффман та КенетБерк). Мотиваційна теорія (АбрагамМаслоу). Теорія дзеркального «Я» (Чарльз Кулі). Теорія розвитку пізнання (Жан Піаже). Теорія морального розвитку (Лоренц Колберг). Психоемоційні теорії (Зігмунд Фрейд, ЕрікЕріксон). Теорія динамічних смислових систем індивідуальної свідомості (Олександр Асмолов).

Тема 12. Когнітивні теорії і концепт журналістики

Головна ідея когнітивних теорій. Розумові складові-когніції. Головні напрями когнітивізму. «Теорія поля» К.Левіна. Феноменологічний метод Закон Кьолера. Когнітивна відповідність. Теорії когнітивної відповідності (Ф.Гайдер,

Т.Ньюком,Л.Фестінгер, Ч.Осгуд, П.Таненбаум, Р.Абельсон, М.Розенберг). Теорії С.Аша, Д.Креча та Р.Крачфілда.

Змістовий модуль 3

МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 13. Модель інформаційного балансу

«Баланс-дисбаланс»: корекція стереотипів. Субстанційна природа інформації. Модель інформаційного балансу.

Тема 14. Західні моделі журналістики і масової комунікації

Модель процесу масової комунікації ВілбураШрамма. Соціологічна модель Джона та Матильди Райлі. Соціальна модель М. де Флера. Психологічна модель ГербертаМалецькі. Суспільно-культурна модель А.Тудора.

Тема 15. Радянські моделі журналістики і масової комунікації

Соціологічні моделі А.Алексеева. Соціологічна модель М.Лауристін. Соціально-психологічна модель Ю.В.Воронцова. Модель телевізійної журналістики Е.Г.Багірова

Тема 16. Сучасні російські моделі журналістики

Модель журналістики Є.Прохорова. Онтологічна модель системи масової інформації Є.Ахмадуліна. Лінгвосоціальна модель журналістського твору Віри Богуславської та Ігоря Богуславського.

Тема 17. Українські моделі журналістики

Конфігуранційна модель журналістського тексту В.Шкляра. Системний конфігуратор аргумента (В.Шкляр). Різновиди аргументації в журналістиці (В.Здоровега). Системний конфігуратор ідеї (В.Шкляр). Системний конфігуратор проблеми (В.Шкляр). Лінгвосоціокультурні моделі Ольги Федик. Інформаційно-інтерпретаційна модель відображення. Модель ефективності журналістики. Українська універсальна модель журналістики (М.Житарюк). Типологічна модель сучасної журналістики України (М.Житарюк)

Тема 18. Огляд прикладних соціокомунікативних моделей

Семіотичні моделі (Романа Якобсона, Юрія Лотмана, УмбертоЕко, текстова модель Олександра П'ятигорського). Герменевтична модель Густава Шпета. Соціологічна модель П'єраБурдьє. Прагматична модель Пола Грайса. Стереотипна модель комунікації. Культурологічна модель Михайла Бахтіна. Прагматична модель Чарльза Морріса. Наративна модель Цветана Тодорова. Літературна модель Віктора Шкловського. Модель контент-аналізу ОлеХольсті. Розвідувальна модель ВашингтонаПлетта. Конфліктологічна модель Вільяма Юрі

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

- Абдаев Р.Ф. Философия информационной цивилизации. – М.: ВЛАДОС, 1994. – 336 с.
- Афанасьев В.Г. Социальная информация. – М.: Наука, 1994. – 200 с.
- Блюменау Д.И. Информация и информационный сервис. – Л., Наука, 1989. – 190 с.
- Ветров А.А. Семиотика и ее основные проблемы. – М.: Изд-во полит. литературы, 1968.
- Глушков В.М. Кибернетика. Вопросы теории и практики. – М.: Наука, 1986. – 477 с.
- Дридзе Т. М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации: Проблемы семиопсихосоциологии. М., 1984.
- Дридзе Т. М. Язык и социальная психология. М., 1980.
- Житарюк М.Г. Структурно-элементні моделі-конфігуратори (В.Шкляр, В.Здоровега) // Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008. – С.362-365. Див. також електронний ресурс. – Режим доступу: http://ztmmi.ucoz.ru/_ld/0/33_monograf_a5_cd.pdf
- Житарюк М.Г. Теорії когнітивної відповідності: функціональні параметри і проблеми ефективності інформаційного балансу в сучасному журналістикознавстві // Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008. – С.139-196; . Див. також електронний ресурс. – Режим доступу: http://ztmmi.ucoz.ru/_ld/0/33_monograf_a5_cd.pdf
- Землянова Л. Коммуникативистика и средства информации: Англо-русский толковый словарь концепций и терминов. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 416 с.
- Землянова Л. М. Зарубежная коммуникативистика в преддверии информационного общества. Толковый словарь терминов и концепций. – М.: Издательство Московского университета. – 1999.
- Землянова Л.М. Современная американская коммуникативистика. – М., Изд-во Московского университета, 1999.
- Инфосфера: Информационные структуры, системы и процессы в науке и обществе / Ю.М.Арский, Р.С.Гилеревский и др. – М.: ВНИГИ, 1996. – 486 с.
- Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность. – М., 1987.
- Кибернетика: Становление информатики. – М.: Наука, 1986. – 190 с.
- Коган В.З. Человек в потоке информации. – Новосибирск: Наука, 1981. – 177 с.
- Конецкая В. П. Социология коммуникации. – М., 1997. – С. 54-67; 178-220.
- Крысин Л.П. О речевом поведении человека в малых социальных общностях (постановка вопроса) // Язык и личность / Отв. ред. Д.Н.Шмелев. – М., 1989.
- Кузьмин В.П. Системный подход в современном научном познании Вопросы философии. 1980. - №1.
- Леонтьев А.А. Основы теории речевой деятельности. М., 1974.

- Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. – Львів : Літопис, 2010. – 538 с.
- Михайлов А.И., Черный А.И., Гиляревский Р.С. Научные коммуникации и информатика. – М.: Наука, 1976. – 435 с.
- Михайловский В.Н. Формирование научной картины мира и информатизации. – СПб., Наука, 1994. – 145 с.
- Моисеева А.П. Основы теории коммуникации: Учебное пособие. – Томск, 2004. – 128 с. // <http://window.edu.ru/resource/062/75062/files/teorcommup.pdf>
- Моррис Ч.У. Основания теории знаков // Семиотика: антология. Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.–Екатеринбург, 2001.
- Панфилова А. П. Деловая коммуникация в профессиональной деятельности. – СПб: Знание, ИВЭСЭИ, 2001. – 496 с.
- Педагогическая информатика: теория и практика: В 2 – х частях. М., 1993.
- Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – М.: Рефл-бук, К.: Ваклер, 2001. - 656 с.
- Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. – К., 1999. – 308 с.
- Ракитов А.И. Философия компьютерной революции. – М.: Политика, 1991. – 287 с.
- Роджерс Э., Агарвала-Роджерс Р. Коммуникации в организациях. – М., 1980. – С.34-42.
- Сем Блэк. Пабликрилейшнз: что это такое? – М.: Модинопресс, 1999. – 240 с.
- Семенюк Э.П. Информатика: достижения, перспективы, возможности. – М.: Наука, 1988. – 240 с.
- Семенюк Э.П. Информационный подход к познанию действительности. – Киев: Наук. думка, 1988. – 173 с.
- Скотт М. Катлип, Аллен Х. Сентер, Глен М. Брум. Пабликрилейшнз. Теория и практика. М., 2000. - 624 с.
- Соколов А.В. Информационный подход к документальной коммуникации: Учеб. пособие. – Л.: ЛГИК, 1988. – 85 с.
- Соколов А.В. Общая теория социальной коммуникации: Учеб. пособие. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 461 с.
- Сорокин Ю.А., Тарасов Е.Ф., Шахнарович Л.М. Теоретические и прикладные проблемы речевого общения. М., 1979.
- Степанов Ю. В мире семиотики. Семиотика: Антология / Сост. Ю.С. Степанова. – М., 2001. – С. 5-42.
- Тарасов Е.Ф. Речевое воздействие: методология и теория // Оптимизация речевого воздействия. – М., 1990.
- Терин В. П. Массовая коммуникация. Исследования опыта Запада. – М., 1999. – 224 с.
- Урсул А.Д. Информатизация общества. Введение в социальную информатику: Учеб. пособие. – М.: Акад. общ. наук, 1990. – 191 с.
- Урсул А.Д. Проблема информации в современной науке. – М.: Наука, 1974. – 287 с.
- Уфимцева Н.В. Мотивация в речевом воздействии: проблемы и концепции // Оптимизация речевого воздействия / Отв. ред. Р.Г. Котов. – М. 1990.
- Шарков Ф.И. Основы теории коммуникации: Учебник. – М.: Издательский Дом «Социальные отношения», изд-во «Перспектива», 2002. – 246 с.

Швейцер А.Д. Современная социалингвистика. Теория, проблемы, методы. М., 1976.

Шемакин Ю.И., Романов А.А. Компьютерная семантика. – М.: Научно-образоват. центр «Школа Китайгородской», 1995. – 344 с.

Шишкина М. А. Пабликрилейшнз в системесоциальногоуправления. СПб, 1999. – С. 189-260.

Юзвизин И.И. Информациология. – М.: Радио и связь, 1996. – 215 с.

ДОДАТКОВА ЛИТЕРАТУРА

GuzhonakDmitry. Новейший этап исследований МК:
ведущие американские школы. Лекция 3: презентация //
Социология массовой коммуникации. – Электронный ресурс. – Режим доступа к
документу: http://prezi.com/lmb_f8gxxnks/presentation/

Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. М., 1979.

Выготский Л.С. Развитие высших психических функций. М., 1960. М.: Прогресс, 1989.

Выготский Л.С. Избранные психологические произведения. – М., 1956.

Глинская Ирина. Массовые коммуникации и медиапланирование:
презентация дисциплины по выбору. – Электронный ресурс. – Режим доступа к
документу: <http://www.myshared.ru/slide/360716/#>

Дридзе Т. М. Социальная коммуникация как текстовая деятельность в
семиосоциологии // Общественные науки и современность. – 1996. - № 3.

Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. – М., 1982.

Забелин П.В. Основы корпоративного управления концернами. – М., 1998. –
С.25-33.

Иванов Вяч. В., Топоров В.Н.
Славянские языковые моделирующие семиотические системы. – М., 1965.

Коломиец Виктор. Теория массовой коммуникации. Лекция 2: презентация. –
Электронный ресурс. – Режим доступа к документу:
<http://www.myshared.ru/slide/315224/#>

Конрад Н.И. О языковом существовании // Японский лингвистический сборник. –
М., 1959.

Котов Р.Г. Деловое общение и язык // Лингвистическая прагматика и общение с
ЭВМ. – М., 1989.

Краткий словарь по социологии / Под ред. Д.М. Гвишиани, Н.И. Лапина / Сост.
Э.М. Коржева, Н.Ф. Наумова. – М.: Политиздат, 1988.

Кули Ч. Социальная самость // Американская социологическая мысль / Пер. с
англ.; Ред. В.И. Добренков. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1994;

Леонтьев А.А. Объект и предмет психолингвистики и ее отношение к другим
наукам о речевой деятельности // Теория речевой деятельности. – М., 1968.

Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность // Избранные психологические произведения. – М., 1983. – Т.1.

Леонтьев А.Н. Потребности, мотивы и эмоции. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1971.

- Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. М., 1965.
- Лосев А.Ф. Знак. Символ. Миф. – М., 1982.
- Маркузе Г. Одномерный человек // Американская социологическая мысль / Пер. с англ.; Ред. В.И.Добреньков. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1994.
- Мид Дж. Аз и Я // Американская социологическая мысль / Пер. с англ.; Ред. В.И.Добреньков. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1994.
- Мир психологии. Научно-методический журнал. № 2, 2000. С. 9-102.
- Ньюстром Дж.В., Дэвис К. Организационное поведение. – СПб., 2000. – С.51-76.
- Основы теории коммуникации (для студентов специальности «Связи с общественностью») / Сост.: Шпаковская С.В., Шпаковский В.О.: Электронный учебник. – Пенза, 2006. – 83 с. // <http://window.edu.ru/resource/952/36952/files/stup178.pdf>
- Основы теории коммуникации. Учебно-методическое пособие для студентов специальности 350400 «Связи с общественностью» / Сост. Жанна Владимировна Николаева. – Улан-Удэ: Восточно-Сибирский государственный технологический университет, 2004 – 274 с. // <http://window.edu.ru/resource/938/18938/files/Mtdusc8.pdf>
- Петренко В.Ф. Психосемантика сознания. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988.
- Робер М.-А., Тильман Ф. Психология индивида и группы. – М., 1988. – С.176-180.
- Роджерс Э., Агарвала-Роджерс Р. Коммуникация в организациях. – М., 1980. – С.113-120.
- Саймон Г., Смитбург У., Томпсон В. Менеджмент в организациях. – М., 1995.
- Симонов П.В., Ершов П.М., Вяземский Ю.П. Происхождение духовности // Серия «Общество и личность». – М.: Знание, 1989.
- Смелзер Н. Социология. Пер. с англ. – М.: Феникс, 1994.
- Современная западная социология. Словарь. – М., 1990.
- Соломоник А. Семиотика и лингвистика. – М., Молодая Гвардия, 1995.
- Соціологія: підручник / За ред. В.Г.Городяненка. – К.: Академія, 2008. – 544 с. // <http://readbookz.com/book/195/7391.html>
- Спивак В. А. Корпоративная культура. – СПб: Питер, 2001. – 352 с.
- Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка. Семиотические проблемы лингвистики, философии, искусства. – М., 1985.
- Терин В. П. Массовая коммуникация. – М., 2000.
- Узилевский Г.Я. Взаимодействие естественных и искусственных языков ;э современных лингвистических процессорах. – М.: АДД, 1996.
- Человеческий фактор в языке. Языковые механизмы экспрессивности. – М., 1991.
- Шрейдер Ю.А. Логика знаковых систем. – М., 1974.
- Щербо Л.В. Языковая система и речевая деятельность. Л., 1974.
- Энциклопедический словарь юного филолога. М.: Педагогика, 1984.
- Якобсон Р. В поисках сущности языка // Семиотика. – М.: Радуга, 1983.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ – екзамен.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика успішності навчання студентів здійснюється на практичних заняттях шляхом усного опитування та у вигляді тематичних самостійних і контрольних робіт.